

A**CCE RF/RR/
PF/PR**

ಕರ್ನಾಟಕ ಶಾಲಾ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯನಿರ್ಣಯ ಮಂಡಳಿ,

ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ, ಬೆಂಗಳೂರು - 560 003

**KARNATAKA SCHOOL EXAMINATION AND ASSESSMENT BOARD,
MALLESHWARAM, BENGALURU - 560 003**

ಮಾರ್ಚ್/ಏಪ್ರಿಲ್ 2025 ರ ಪರೀಕ್ಷೆ - 1

MARCH/APRIL 2025 EXAMINATION - 1

**ಮಾದರಿ ಉತ್ತರಗಳು
MODEL ANSWERS**

ಸಂಕೇತ ಸಂಖ್ಯೆ : **16-S**

CODE NO. : **16-S**

ವಿಷಯ : ಪ್ರಥಮ ಭಾಷೆ — ಸಂಸ್ಕೃತ

Subject : First Language — SANSKRIT

प्रथमभाषा — संस्कृतम्

(ಶಾಲಾ ಅಭ್ಯರ್ಥಿ / ಶಾಲಾ ಪುನರಾವರ್ತಿತ ಅಭ್ಯರ್ಥಿ / ಖಾಸಗಿ ಅಭ್ಯರ್ಥಿ / ಖಾಸಗಿ ಪುನರಾವರ್ತಿತ ಅಭ್ಯರ್ಥಿ)
(Regular Fresh / Regular Repeater / Private Fresh / Private Repeater)

ದಿನಾಂಕ : **21. 03. 2025]**

[ಗರಿಷ್ಠ ಅಂಕಗಳು : **100**

Date : **21. 03. 2025]**

[Max. Marks : **100**

ಪ್ರಶ್ನೆ ಸಂಖ್ಯೆ	ಉತ್ತರಾಣಿ	ಅಂಕ ವಿಭಜನ
I.	अधोलिखितेभ्यः प्रश्नेभ्यः चत्वारः विकल्पाः प्रदत्ताः । तेषु समुचितं विकल्पं चित्वा क्रमाक्षरेण सह लिखत । 1. 'तनयः' अस्य समानार्थकपदम् इदं भवति । (A) विनयः (B) सन्तोषः (C) सुतः (D) वृक्षः उत्तरम् : (C) सुतः	6 × 1 = 6 1

CCE RF/RR/PF/PR(A)/101/1809 (MA)

[Turn over

प्रश्न संख्या	उत्तराणि	अङ्क विभजनम्
2.	‘सफलम्’ अस्य विरुद्धार्थकपदम् इदं भवति । (A) सुफलम् (B) विफलम् (C) भूरिफलम् (D) फलम् उत्तरम् : (B) विफलम्	1
3.	‘राजकुमारः’ अस्य स्त्रीलिङ्गरूपम् इदं भवति । (A) राज्ञी (B) राणी (C) राजी (D) राजकुमारी उत्तरम् : (D) राजकुमारी	1
4.	‘भविष्यति’ अत्र एषः लकारः वर्तते । (A) लृट् लकारः (B) लङ् लकारः (C) लिट् लकारः (D) लोट् लकारः उत्तरम् : (A) लृट् लकारः	1
5.	‘आत्मानम्’ अत्र एषा विभक्तिः वर्तते । (A) सप्तमीविभक्तिः (B) द्वितीयाविभक्तिः (C) पञ्चमीविभक्तिः (D) प्रथमाविभक्तिः उत्तरम् : (B) द्वितीयाविभक्तिः	1
6.	धर्मः नरस्य वृत्तं जानाति । अत्र रेखाङ्कितपदस्य समुचितं प्रश्नवाचकपदम् इदं भवति । (A) कति (B) कथम् (C) कस्य (D) कुत्र उत्तरम् : (C) कस्य	1

प्रश्न संख्या	उत्तराणि	अङ्क विभजनम्
II.	चतुर्थं पदं लिखत ।	4 × 1 = 4
7.	कीर्तिकायः — शिवाजिप्रभुः :: अभयदायिनी — । उत्तरम् : चन्नम्मा	1
8.	शचीपतिः — इन्द्रः :: अञ्जनापतिः — । उत्तरम् : केसरी	1
9.	अर्जुनः — धीरोदात्तः :: दुर्योधनः — । उत्तरम् : धीरोद्धतः	1
10.	गणपतिः — मुनिः :: रमणः — । उत्तरम् : महर्षिः	1
III.	एकवाक्येन उत्तरं लिखत ।	7 × 1 = 7
11.	इन्द्रः कस्य तपोवनं वव्राज ? उत्तरम् : इन्द्रः दधीचेः तपोवनं वव्राज ।	1
12.	सर्वेऽपि जीवराशिः कस्मात् बलं प्राप्नोति ? उत्तरम् : सर्वेऽपि जीवराशिः सूर्यात् बलं प्राप्नोति ?	1
13.	पुरुषेण यत्नैः कः साध्यः ? उत्तरम् : पुरुषेण यत्नैः धर्मः साध्यः ।	1
14.	काः समुद्रे अस्तं गच्छन्ति ? उत्तरम् : नद्यः समुद्रे अस्तं गच्छन्ति ।	1
15.	लोकः केन ग्रथितः ? उत्तरम् : लोकः स्वकर्मसूत्रेण ग्रथितः ।	1
16.	आहारार्थं किं कुर्यात् ? उत्तरम् : आहारार्थं अनिन्द्यकर्म कुर्यात् ।	1
17.	रमणमहर्षेः कस्मिन् विषये अनास्था आसीत् ? उत्तरम् : रमणमहर्षेः बाह्यविषयेषु अनास्था आसीत् ।	1

प्रश्न संख्या	उत्तराणि	अङ्क विभजनम्
IV.	द्वित्रैः वाक्यैः उत्तरं लिखत ।	4 × 2 = 8
18.	पादपजातयः काः ? तासां जन्म कथं भवति ? उत्तरम् : वनस्पतिः, द्रुमः, लता, गुल्मः इति पादपजातयः भवन्ति । तासां जन्म त्रिधा । काश्चन बीजात्, काश्चन काण्डात्, काश्चन कन्दात् जन्म प्राप्नुवन्ति ।	2
19.	सुमन्त्रप्रमुखाः दशरथाय किं व्यजिज्ञपन् ? उत्तरम् : “यथा चकोरः चन्द्रमेव आश्रयति न तु चन्द्रजनकं क्षीरसागरं तथा प्रजाजनोऽपि श्रीराममेव आश्रयति न तु तज्जनकं त्वाम् इति सुमन्त्रप्रमुखाः दशरथाय व्यजिज्ञपन् ।	2
20.	भीष्मेण दैवपुरुषकारयोः विषये किमुक्तम् ? अथवा आतोद्यं कति विधम् ? तानि कानि ? उत्तरम् : यथा क्षेत्रं विना स्थापितं बीजं निष्फलं भवति तथा दैवं विना केवलेन मानवप्रयत्नेन न फलति । पुरुषप्रयत्नः, अनुकूलकरः विधिः च द्वावपि आवश्यकौ इति भीष्मेण उक्तम् । अथवा आतोद्यं चतुर्विधम् । तानि ततम्, अवनद्धम्, घनम्, सुषिरम् इति ।	2
21.	भगवतः दर्शनेन पुलकितः ध्रुवः किम् अकरोत् ? सन्तुष्टः भगवान् विष्णुः किम् अकरोत् ? उत्तरम् : भगवतः दर्शनेन पुलकितः ध्रुवः बद्ध्वा अस्तौत् । सन्तुष्टः भगवान् विष्णुः ध्रुवपदम् अयच्छत् ।	2

प्रश्न संख्या	उत्तराणि	अङ्क विभजनम्
V.	सूचनानुसारम् उत्तरं लिखत ।	4 × 2 = 8
22.	सन्धिं विभज्य नाम लिखत । a) मुनिरिति । b) यस्योभयम् । उत्तरम् : a) मुनिः + इति → विसर्गसन्धिः । b) यस्य + उभयम् → गुणसन्धिः ।	1 1
23.	विग्रहवाक्यं विलिख्य समासनाम लिखत । a) यथाशक्ति । b) विषकण्ठः । अथवा समासं कृत्वा समासनाम लिखत । a) फाले चन्द्रः यस्य सः = b) दिनं दिनं प्रति = उत्तरम् : a) शक्तिम् अनतिक्रम्य – अव्ययीभावसमासः । b) विषं कण्ठे यस्य सः – बहुव्रीहिसमासः । अथवा a) फालचन्द्रः – बहुव्रीहिसमासः । b) प्रतिदिनम् – अव्ययीभावसमासः ।	1 1 1 1
24.	वाक्ये विद्यमानं कृदन्तपदं चित्वा प्रत्ययस्य नाम लिखत । a) रामः श्लोकार्थं ज्ञातवान् । b) बालकेन पाठः पठनीयः । उत्तरम् : a) ज्ञातवान् – क्तवतु-प्रत्ययः । b) पठनीयः – अनीयर्-प्रत्ययः ।	1 1

प्रश्न संख्या	उत्तराणि	अङ्क विभजनम्
25.	प्रयोगपरिवर्तनं कुरुत । a) बालकाः क्रीडन्ति । b) त्वया किं खाद्यते । उत्तरम् : a) बालकैः क्रीड्यते । b) त्वं किं खादसि ।	$1 \times 2 = 2$ 1 1
VI.	संस्कृतभाषया अनुवादं कुरुत ।	$1 \times 2 = 2$
26.	ಜನರು ಪ್ರತಿವರ್ಷ ದಸರಾ ಹಬ್ಬವನ್ನು ಆಚರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆಗ ಭಕ್ತರು ದೇವಾಲಯಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. People celebrate Dussehra festival every year. Then devotees go to temple. उत्तरम् : जनाः प्रतिवर्षं दसरा उत्सवम् आचरन्ति । तदा भक्ताः देवालयं गच्छन्ति ।	2
VII.	कर्नाटकभाषया, आङ्ग्लभाषया वा अनुवादं कुरुत ।	$1 \times 2 = 2$
27.	नगरे सुन्दरम् उपवनम् अस्ति । तत्र प्रातः तथा सायङ्काले नगरवासिनः विहरन्ति । उत्तरम् : ನಗರದಲ್ಲಿ ಸುಂದರವಾದ ಉಪವನವಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಹಾಗೆ ಸಾಯಂಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಗರವಾಸಿಗಳು ವಿಹರಿಸುತ್ತಾರೆ.	2
VIII.	यथानिर्देशम् उत्तरं त्रिचतुरैः वाक्यैः लिखत ।	$4 \times 3 = 12$
28.	सः महर्षिः धर्मात्मा उदारश्च । कः पाठः ? कः अवदत् ? धर्मात्मा कः ? उत्तरम् : ‘त्यागधनः’ इति पाठः । ब्रह्मदेवः अवदत् । धर्मात्मा दधीचिः ।	1 1 1

प्रश्न संख्या	उत्तराणि	अङ्क विभजनम्
29.	संस्कृतेनैव संस्कृतिरपि सुरक्षिता । कः पाठः ? कः अवदत् ? केन संस्कृतिः सुरक्षिता ? उत्तरम् : “ज्ञानदीपः” इति पाठः । डा० सत्यव्रतशास्त्री महोदयः अवदत् । संस्कृतेन संस्कृतिः सुरक्षिता ।	1 1 1
30.	शरणागतरक्षणं धर्मः इति अस्माकं श्रद्धा । कः पाठः ? का अवदत् ? शरणागतः कः ? अथवा मया भोजो रक्षितः । कः पाठः ? कः वदति ? कं वदति ? उत्तरम् : ‘अभयदायिनी’ इति पाठः । चन्नम्मा अवदत् । शरणागतः राजारामः । अथवा ‘विवेकोदयः’ इति पाठः । वत्सराजः वदति । बुद्धिसागरं वदति ।	1 1 1
31.	अहमस्य प्रदास्यामि परमं वरमद्भुतम् । कः पाठः ? कः वरं ददाति ? कस्मै वरं ददाति ? उत्तरम् : ‘मारुतेः महिमा’ इति पाठः । इन्द्रः वरं ददाति । हनुमते वरं ददाति ।	1 1 1

ಪ್ರಶ್ನ ಸಂಖ್ಯಾ	ಉತ್ತರಾಣಿ	ಅಂಕ ವಿಭಜನಮ್
IX.	ಕವಿ: ದೇಶ-ಕಾಲ-ಕೃತಿನಾಂ ವಿಷಯೇ ತ್ರಿಚತುರೈ: ವಾಕ್ಯೈ: ಉತ್ತರಂ ಲಿಖತ 	2 × 3 = 6
32.	ಭಾಸ: ಉತ್ತರಮ್ : ಕವಿ: : ಭಾಸ: ದೇಶ: : ದಕ್ಷಿಣಭಾರತಮ್ ಕಾಲ: : ಕ್ರಿಂ ಪೂಂ ಪಶ್ಚಿಮಂ ಶತಕಮ್ ಕೃತಯ: : ಸ್ವಪ್ನವಾಸವದತ್ತಮ್, ಕರ್ಣಭಾರಮ್, ಪ್ರತಿಮಾನಾಟಕಮ್, ದೂತಘಟೋತ್ಕಚಮ್ ಇತ್ಯಾದಿನಿ	1 1 1
33.	ವೇದವ್ಯಾಸ: ಉತ್ತರಮ್ : ಕವಿ: : ವೇದವ್ಯಾಸ: ದೇಶ: : ಯಮುನಾ ನದಿ ದ್ವೀಪ: ಕಾಲ: : ದ್ವಾಪರಯುಗಮ್ ಕೃತಯ: : ಮಹಾಭಾರತಮ್, ಬ್ರಹ್ಮಸೂತ್ರಾಣಿ, ಅಷ್ಟಾಧಶಪುರಾಣಾನಿ	1 1 1
X.	ಪದ್ಯಪಾಠಸ್ಯ ನಾಮ ಉಲ್ಲೇಖ್ಯ ತಾತ್ಪರ್ಯಂ ಪಂಚಪೈ: ವಾಕ್ಯೈ: ಕರ್ನಾಟಕಭಾಷಯಾ, ಸಂಸ್ಕೃತಭಾಷಯಾ, ಆಂಗ್ಲಭಾಷಯಾ ವಾ ಲಿಖತ 	3 × 3 = 9
34.	ಯಸ್ತು ಸರ್ವಾಣಿ ಭೂತಾನಿ ಆತ್ಮನೈವಾನುಪಶ್ಯತಿ ಸರ್ವಭೂತೇಷು ಚಾತ್ಮಾನಂ ತತೋ ನ ವಿಜುಗುಪ್ಸತೇ ಉತ್ತರಮ್ : ಈ ಶ್ಲೋಕವನ್ನು 'ಉಪನಿಷದ್ವಚನಮ್' ಎಂಬ ಪದ್ಯಭಾಗದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ. ತಾತ್ಪರ್ಯ : ಯಾರು ಸರ್ವ ಪ್ರಾಣಿಗಳಲ್ಲಿ ತನ್ನಲ್ಲಿರುವ ಆತ್ಮವನ್ನೇ ಕಾಣುತ್ತಾನೋ ಹಾಗೆಯೇ ತನ್ನಲ್ಲಿ ಸರ್ವ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾನೆಯೋ ಅಂತವನು ಜಿಗುಪ್ಸೆಯನ್ನು ಹೊಂದುವುದಿಲ್ಲ.	1 2

ಪ್ರಶ್ನ ಸಂಖ್ಯಾ	ಉತ್ತರಾಣಿ	ಅಂಕ ವಿಭಜನಮ್
35.	ಚಿತ್ತಶಾಂತಿದಾಯಿನಿ ವಿರಕ್ತಿಬುದ್ಧಿವರ್ಧಿನಿ ಭೇದಭಾವನಾಶಿನಿ ಜನೇಷು ಚೈಕ್ಯಕಾರಿಣಿ । ದುಃಖಶೋಕಹಾರಿಣಿ ಭವಾಮ್ಬುಧೇಶ್ಚ ತಾರಿಣಿ ಭಾರತೀಯಭಾವನಾ ವಿವೃದ್ಧಿಮೇತು ಭಾರತೇ ॥ ಉತ್ತರಮ್ : ಈ ಶ್ಲೋಕವನ್ನು 'ಭಾರತೀಯಭಾವನಾ' ಎಂಬ ಪದ್ಯಭಾಗದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ. ತಾತ್ಪರ್ಯ : ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಶಾಂತಿ ನೀಡುವ, ವೈರಾಗ್ಯ ಬುದ್ಧಿ ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಭೇದ-ಭಾವ ನಾಶ ಮಾಡುವ, ಜನರಲ್ಲಿ ಐಕ್ಯತೆ ಉಂಟು ಮಾಡುವ, ದುಃಖ ನಿವಾರಿಸುವ ಸಂಸಾರಿಕ ಬಂಧನಗಳ ಸಾಗರವನ್ನು ಸಾಧಿಸುವ ಭಾರತೀಯ ಭಾವನೆ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ವೃದ್ಧಿಯಾಗಲಿ.	3
36.	ಶಾಲಿಶೂಕನಿಭಾಭಾಸಂ ಪ್ರಾಸೂತಮಂ ತದಾಜ್ಞನಾ । ಫಲಾನ್ಯಾಹರ್ತುಕಾಮಾ ವೈ ನಿಷ್ಕ್ರಾಂತಾ ಗಹನೇ ವರಾ ॥ ಅಥವಾ ಶೃಂಗಾರಹಾಸ್ಯಕರುಣಾಃ ರೌದ್ರವೀರಭಯಾನಕಾಃ । ಬಿಭತ್ಸಾದ್ಭುತಶಾಂತಾಶ್ಚ ನವ ನಾಟ್ಯೇ ರಸಾಃ ಸ್ಮೃತಾಃ ॥ ಉತ್ತರಮ್ : ಈ ಶ್ಲೋಕವನ್ನು 'ಮಾರುತೇ: ಮಹಿಮಾ' ಎಂಬ ಪದ್ಯಭಾಗದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ. ತಾತ್ಪರ್ಯ : ಭತ್ತದ ಅಗ್ರಭಾಗದಂತೆ ಪಿಂಗಲವರ್ಣದಲ್ಲಿ ಶೋಭಿಸುವ ಉತ್ತಮನಾದ ಮಗನನ್ನು ವಾಯುದೇವನ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದ ಪಡೆದಳು. ನಂತರ ಅಂಜನಾದೇವಿಯು ಹಣ್ಣನ್ನು ತರಲು ಕಾಡಿಗೆ ಹೋದಳು. ಅಥವಾ	1 2

ಪ್ರಶ್ನ ಸಂಖ್ಯಾ	ಉತ್ತರಾಣಿ	ಅಂಕ ವಿಭಜನಮ್
	ಈ ಶ್ಲೋಕವನ್ನು 'ನಾಟ್ಯಾಂಶಾಃ' ಎಂಬ ಪದ್ಯಭಾಗದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ. ತಾತ್ಪರ್ಯ : ಶೃಂಗಾರ, ಹಾಸ್ಯ, ಕರುಣ, ರೌದ್ರ, ವೀರ, ಭಯಾನಕ, ಬೀಭತ್ಸ, ಅದ್ಭುತ ಮತ್ತು ಶಾಂತ ಎಂಬ ಒಂಬತ್ತು ರಸಗಳು. ನಾಟ್ಯಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ವರ್ಣಿತವಾಗಿವೆ.	
XI.	ವಾಕ್ಯೇ ವಿद्यಮಾನಮ್ ಅಲङ್ಕಾರಂ ಸಲಕ್ಷಣಂ ಸಮನ್ವಯತ ।	1 × 3 = 3
37.	ಶ್ರೀರಾಮಃ ಸಮುದ್ರಃ ಇವ ಗಮ್ಭೀರಃ । ಅಥವಾ ಮಾಘೇ ಮೇಘೇ ಗತಂ ವಯಃ । ಉತ್ತರಮ್ : ಅಲङ್ಕಾರಸ್ಯ ನಾಮ : ಉಪಮಾ । ಲಕ್ಷಣಮ್ : ಉಪಮಾ ಯತ್ರ ಸಾದೃಶ್ಯಲಕ್ಷ್ಮಿಃ ಉಲ್ಲಸತಿ ದ್ವಯೋಃ । ಸಮನ್ವಯಃ : ಉಪಮೇಯಮ್ = ಶ್ರೀರಾಮಃ । ಉಪಮಾನಮ್ = ಸಮುದ್ರಃ । ಸಾಧಾರಣಧರ್ಮಃ = ಗಾಮ್ಭೀರ್ಯಮ್ । ಉಪಮಾವಾಚಕಃ = ಇವ । ಅತಃ ಉಪಮಾಲङ್ಕಾರಃ ಭವತಿ । ಅಥವಾ ಅಲङ್ಕಾರಸ್ಯ ನಾಮ : ಶ್ಲೇಷಃ । ಲಕ್ಷಣಮ್ : ಅನೇಕಾರ್ಥಶಬ್ದವಿನ್ಯಾಸಃ ಶ್ಲೇಷಃ । ಸಮನ್ವಯಃ : ಅತ್ರ ಮಾಘಮಾಸೇ ಮೇಘಮಧ್ಯೇ ಪಕ್ಷಿ ಗತಃ । ಇತಿ ಏಕಾರ್ಥಃ । ತಥಾ ಮಾಘಕಾವ್ಯಮ್ ಮೇಘದೂತಕಾವ್ಯಸ್ಯ ಚ ಪಠನೇ ಆಯುಃ ಏವ ಗತಮ್ ಇತಿ ಅರ್ಥಃ ।	3

प्रश्न संख्या	उत्तराणि	अङ्क विभजनम्
XII.	प्रस्तारं विलिख्य गणविभागं कृत्वा छन्दोनाम लिखत ।	1 × 3 = 3
38.	पुराणमित्येव न साधु सर्वम् । उत्तरम् : ज U - U पुराण त - - U मित्येव ज U - U न साधु गु गु - - सर्वम् छन्दोनाम - उपेन्द्रवज्रा । अक्षराणि - एकादश । गणाः - ज - त - ज - गुरु - गुरु ।	3
XIII.	पद्यं पूरयत ।	1 × 4 = 4
39.	क्षारं समुद्गिरन्ति ॥ उत्तरम् : क्षारं जलं वारिमुचः पिबन्ति तदेव कृत्वा मधुरं वमन्ति । सन्तस्तथा दुर्जनदुर्वचांसि पीत्वा च सुक्ततानि समुद्गिरन्ति ॥	4
XIV.	दशवाक्यैः उत्तरं कर्नाटकभाषया, संस्कृतभाषया, आङ्ग्लभाषया वा लिखत ।	3 × 4 = 12
40.	किमर्थं मुञ्जः भोजं मारयितुं प्रयतते ? उत्तरम् : * धारा नगरದಲ್ಲಿ ಸಿಂಧುಲ ಎಂಬ ರಾಜನಿಗೆ ವೃದ್ಧಾಪ್ಯದಲ್ಲಿ ಭೋಜನೆಂಬ ಪುತ್ರನ ಜನನ. * ಭೋಜಕುಮಾರನಿಗೆ 5 ವರ್ಷವಾದಾಗ ಅವನ ಬಾಲ್ಯವನ್ನು ತಿಳಿದು ರಾಜ್ಯಭಾರದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಅನುಜ ಮುಂಜನಿಗೆ ನೀಡುವನು.	4

ಪ್ರಶ್ನೆ ಸಂಖ್ಯೆ	ಉತ್ತರಾಣಿ	ಅಂಕ ವಿಭಜನಾಂ
41.	★ ಸಿಂಧುಲನ ಮರಣದ ನಂತರ ಭೋಜನನ್ನು ಗುರುಕುಲಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಅವನ ಜಾತಕವನ್ನು ಜ್ಯೋತಿಷಿಗಳಿಗೆ ತೋರಿಸಿದಾಗ ಅವರಿಂದ ಭೋಜನಿಗೆ ರಾಜ್ಯಪ್ರಾಪ್ತಿ ವಿಷಯ ತಿಳಿಸುವಿಕೆ. ★ 55 ವರ್ಷ 7 ತಿಂಗಳು 3 ದಿನಗಳು ಭೋಜ ದಕ್ಷಿಣ ಪಥವನ್ನು ಆಳುತ್ತಾನೆಂಬ ವಿಷಯ ಅರಿತ ಮುಂಜನಿಂದ ಅವನ ವಧೆಗೆ ಉಪಾಯ. ★ ಸಾಮಂತ ರಾಜ ವತ್ಸರಾಜನನ್ನು ಕರೆಯಿಸಿ ಅವನಿಗೆ ವಧೆಗೆ ಆದೇಶ. ★ ರಾಜ್ಯದ ದುರಾಸೆಗೆ ಮಗನಾದ ಭೋಜನ ಹತ್ಯೆಗೆ ನಿರ್ಧಾರ. ಪಾಠ್ಯಭಾಗೆ ನಿರೂಪಿತಾನ್ ನಾಟ್ಯಾಂಶಾನ್ ಸಂಕ್ಷೇಪ ಲಿಖತ ಅಥವಾ ಭೀಷ್ಮಯುಧಿಷ್ಠಿರಯೋಃ ಸಂವಾದಂ ಪದ್ಯಾನುಗುಣಂ ಸಂಕ್ಷೇಪ ಲಿಖತ ಉತ್ತರಂ : ★ ಭರತ ಮುನಿಯಿಂದ ನಾಟ್ಯಶಾಸ್ತ್ರ ರಚನೆ. ★ ಶೃಂಗಾರಾದಿ ನವರಸಗಳ ವರ್ಣನೆ. ★ ರತಿ, ಹಾಸ, ಶೋಕ, ಕ್ರೋಧ, ಉತ್ಸಾಹ, ಭಯ, ಜಿಗುಪ್ಸಾ, ವಿಸ್ಮಯ ಹಾಗೂ ಶಮಗಳೆಂಬ ಸ್ಥಾಯೀಭಾವಗಳು. ★ ಆಂಗಿಕ, ವಾಚಿಕ, ಅಹಾರ್ಯ ಹಾಗೂ ಸಾತ್ವಿಕ ಎಂಬ ಅಭಿನಯಗಳು ★ ಸಪ್ತಸ್ವರಗಳು ★ ತತಂ, ಅವನದ್ಧಂ, ಘನ ಹಾಗೂ ಸುಷಿರ ಎಂಬ ವಾದ್ಯ ವಿಶೇಷಗಳು. ★ ತಂತಿ ವಾದ್ಯ ತತ, ಚರ್ಮವಾದ್ಯ ಅವನದ್ಧ, ತಾಳವಾದ್ಯ ಘನ, ಕೊಳಲು ವಾದ್ಯ ಸುಷಿರ. ಅಥವಾ	

ಪ್ರಶ್ನೆ ಸಂಖ್ಯೆ	ಉತ್ತರಾಣಿ	ಅಂಕ ವಿಭಜನಾ
42.	★ ಧೀರೋದಾತ್ತ ಮೊದಲಾದ ನಾಲ್ಕು ನಾಯಕರು ★ ನೃಪ ಪತ್ನಿ, ಇತ್ಯಾದಿ ನಾಯಕಿಯರ ವರ್ಣನೆ ಅಥವಾ ಭೀಷ್ಮ ಯುಧಿಷ್ಠಿರ ಸಂವಾದ. ★ ಶರಮಂಚದಲ್ಲಿ ಮಲಗಿದ ಭೀಷ್ಮಾಚಾರ್ಯರಿಂದ ಯುಧಿಷ್ಠಿರನಿಗೆ ಉಪದೇಶ. ★ ದೈವಬಲ ಮತ್ತು ಮನುಷ್ಯ ಪ್ರಯತ್ನದ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ. ★ ಶುಭಕರ್ಮ, ಪಾಪಕರ್ಮಗಳ ವಿವೇಚನೆ. ★ ಶ್ರೇಯಸ್ಸನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಮಾರ್ಗಗಳು. ★ ತತ್ತ್ವಶಾಸ್ತ್ರ ಅಧ್ಯಯನ, ಅಹಂಕಾರ ತ್ಯಾಗ. ★ ಜ್ಞಾನಿಗಳ ಲಕ್ಷಣ ★ ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ಸುಖಗಳಲ್ಲಿ ನಿರಾಸಕ್ತಿ. ★ ಧರ್ಮಾತ್ಮನಾಗಿ ಮೋಕ್ಷಪಡೆಯುವ ವಿಧಾನದ ಉಪದೇಶ. ಅಮರನಾಥಗುಹಾ ವಿಷಯ ಕಾ ಪುರಾಣಕಥಾ ಅಸ್ತಿ ? ಉತ್ತರ : ★ ಉತ್ತರ ಭಾರತದ ಪುಣ್ಯಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಅಮರನಾಥ ಗುಹೆ ಒಂದು. ★ ಶಿವನಿಂದ ಗುಹೆಯಲ್ಲಿ ಪಾರ್ವತಿಗೆ ಅಮರತ್ವ ಪ್ರಾಪ್ತಿ ಕಥೆ ಹೇಳುವಿಕೆ. ★ ಕಥೆ ಕೇಳುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಪಾರ್ವತಿ ನಿದ್ರೆಗೊಳಗಾದಳು. ★ ಶಿವನ ಅನುಮತಿಯಿಲ್ಲದೆ, ಎರಡು ಪಾರಿವಾಳಗಳ ಅಗಮನ. ★ ಪಾರಿವಾಳಗಳಿಂದ ಅಮರತ್ವ ಕಥಾಶ್ರವಣದಿಂದ ಅಮರತ್ವ ಪ್ರಾಪ್ತಿ.	4

ಪ್ರಶ್ನೆ ಸಂಖ್ಯೆ	ಉತ್ತರಾಣಿ	ಅಂಕ ವಿಭಜನ
	★ ವಿಷಯ ಅರಿತ ಶಿವನಿಂದ ಕೋಪಿಸಿಕೊಂಡು ಪಾರಿವಾಳಗಳ ದಹಿಸಲು ನಿರ್ಧಾರ. ★ ಭಯಗೊಂಡ ಪಾರಿವಾಳಗಳಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ★ ಶಿವನ ಅಭಯ, ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಶ್ರಾವಣಮಾಸದಲ್ಲಿ ಹಿಮದಿಂದ ರೂಪವಾಗಿದರ್ಶನ ನೀಡುವ ಕುರಿತು ಅನುಗ್ರಹ.	
xv.	ಅಧೋಲಿಖಿತಮ್ ಅನುಚ್ಛೇದಂ ಪಠಿತ್ವಾ ಪ್ರಶ್ನಾನ್ ಉತ್ತರತ ।	1 × 4 = 4 (2 + 2)
43.	ಇಂದು: ರಾತ್ರೌ ಉದೇತಿ । ಇಂದೋ: ಪ್ರಕಾಶ: ಚಂದ್ರಿಕಾ । ಸಾ ಶೀತಲಾ ಆಹ್ಲಾದಕರೀ ಚ ವರ್ತತೆ । ಸೂರ್ಯಸ್ಯ ಪ್ರಕಾಶ: ಸ್ವಕೀಯ: । ಚಂದ್ರಸ್ಯ ಪ್ರಕಾಶ: ಪರಕೀಯ: । ಅಯಂ ಸೂರ್ಯಾತ್ ಪ್ರಕಾಶಂ ಲಬ್ಹತೆ । ಅತ: ಶೀತಲ: । ಚಂದ್ರ: ಭೂಮಿಂ ಪರಿತ: ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಂ ಕರೋತಿ । ಏಕೇನ ಮಾಸೇನ ಏತತ್ಪೂರ್ಣಂ ಭವತಿ । ಪೂರ್ಣಿಮಾಯಾಂ ಚಂದ್ರಸ್ಯ ಬಿಂಬಂ ಪೂರ್ಣತಯಾ ದೃಶ್ಯತೆ । ತತ: ದಿನೇ ದಿನೇ ಕ್ಷೀಯತೆ ವಿಧು: । ತದಾ ಕೃಷ್ಣಪಕ್ಷ: ಭವತಿ । ಚಂದ್ರಸ್ಯ ಷೋಡಶಕಲಾ: ಸಂತಿ । ತಸ್ಯ ಕಲಾಮೇಕಾಂ ಇಶ್ವರ: ವಹತಿ । ಅತ: ಸ: ಚಂದ್ರಶೇಖರ: ಇತಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧ: । ಪ್ರಶ್ನಾ: — i) ಇಂದು: ಕದಾ ಉದೇತಿ ? ii) ಕಸ್ಯ ಪ್ರಕಾಶ: ಸ್ವಕೀಯ: ? iii) ಚಂದ್ರಸ್ಯ ಬಿಂಬಂ ಕದಾ ಪೂರ್ಣಂ ಭವತಿ ? iv) ಇಶ್ವರ: ಕಾಂ ವಹತಿ ? ಉತ್ತರಮ್ : i) ಇಂದು: ರಾತ್ರೌ ಉದೇತಿ । ii) ಸೂರ್ಯಸ್ಯ ಪ್ರಕಾಶ: ಸ್ವಕೀಯ: । iii) ಚಂದ್ರಸ್ಯ ಬಿಂಬಂ ಪೂರ್ಣಿಮಾಯಾಂ ಪೂರ್ಣಂ ಭವತಿ । iv) ಇಶ್ವರ: ಚಂದ್ರಸ್ಯ ಕಲಾಮೇಕಾಂ ವಹತಿ ।	1 1 1 1

प्रश्न संख्या	उत्तराणि	अङ्क विभजनम्
XVI.	पत्रं लिखत ।	1 × 5 = 5
44.	उत्तरकन्नडमण्डलस्य सर्वकारीयप्रौढशालायाः छात्रः/छात्रा इति मत्वा अग्रजस्य विवाहोत्सवनिमित्तं दिनद्वयं विरामं सम्प्रार्थ्य कक्ष्याध्यापकं प्रति विरामपत्रं लिखत । अथवा भवतः/भवत्याः अध्ययनविषये पितरं प्रति पत्रं लिखत । उत्तरम् : विरामपत्रम् ★ सकाशात् - ★ सविधे - ★ विषयः विवरणञ्च - ★ समापनम् - अथवा पितरं / मातरं प्रति पत्रम् ★ उपक्रमः सम्बोधनं च - ★ विषयविवरणम् - ★ समापनम् - ★ पत्रसङ्केतः -	1 1 2 1 1 1 2 1 1

प्रश्न संख्या	उत्तराणि	अङ्क विभजनम्
XVII.	दशवाक्यैः प्रबन्धं लिखत ।	1 × 5 = 5
45.	परिसरसंरक्षणम् । अथवा दूरदर्शनम् । उत्तरम् : i) पीठिका । ii) विषयनिरूपणम् । iii) उपसंहारः ।	 1 3 1